

Európska rada

V Bruseli 29. apríla 2017
(OR. en)

EUCO XT 20004/17

BXT 10
CO EUR 5
CONCL 2

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Delegácie
Predmet: Mimoriadne zasadnutie Európskej rady (článok 50) (29. apríla 2017)
– usmernenia

Delegáciám v prílohe zasielame usmernenia v nadväznosti na oznámenie Spojeného kráľovstva podľa článku 50 ZEÚ, ktoré prijala Európska rada¹ na uvedenom zasadnutí.

---

¹ Člen Európskej rady, ktorý zastupuje vystupujúci členský štát, sa v nadväznosti na oznámenie podľa článku 50 nezúčastňuje na rokovaníach Európskej rady ani na rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú.

**USMERNENIA V NADVÄZNOSTI NA OZNÁMENIE SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA
POĎĽA ČLÁNKU 50 ZEÚ**

Európska rada dostala 29. marca 2017 oznámenie Spojeného kráľovstva o jeho úmysle vystúpiť z Európskej únie a Euratomu. Umožňuje sa tým otvorenie rokovaní v zmysle zmluvy.

Európska integrácia priniesla Európe mier a prosperitu a umožnila bezprecedentnú úroveň a šírku spolupráce vo veciach spoločného záujmu v rýchlo sa meniacom svete. Všeobecným cieľom Únie v rámci týchto rokovaní preto bude ochrana jej záujmov, záujmov jej občanov, jej podnikateľských subjektov a jej členských štátov.

Rozhodnutie Spojeného kráľovstva opustiť Úniu vytvára značné neistoty, ktoré môžu mať rušivý vplyv, najmä v Spojenom kráľovstve, ale v menšej miere aj v ostatných členských štátoch. Občania, ktorí budovali svoje životy na základe práv vyplývajúcich z britského členstva v EÚ, čelia perspektíve straty týchto práv. Podniky a iné subjekty stratia predvídateľnosť a istotu, ktoré sú spojené s právom EÚ. Uvedené rozhodnutie bude mať vplyv aj na orgány verejnej moci. Vzhľadom na tieto skutočnosti musíme postupovať v súlade s fázovým prístupom, ktorého prioritou bude riadené vystúpenie. Vnútroštátne orgány, podniky a iné zainteresované strany by sa mali po všetkých stránkach pripravovať na dôsledky vystúpenia Spojeného kráľovstva.

Únia si počas týchto rokovaní zachová jednotu a bude konať ako celok s cieľom dosiahnuť výsledok, ktorý bude spravodlivý a nestranný voči všetkým členským štátom a v záujme občanov Únie. Bude konštruktívna a bude sa snažiť o dosiahnutie dohody. Je to v najlepšom záujme oboch strán. Únia vynaloží veľké úsilie na dosiahnutie tohto cieľa, ale pripraví sa aj na to, aby bola schopná zvládnuť aj prípadné zlyhanie rokovaní.

Týmito usmerneniami sa vymedzuje rámec pre rokovania podľa článku 50 ZEÚ a stanovujú sa celkové pozície a zásady, z ktorých bude Únia počas rokovaní vychádzať. Európska rada v tomto kontexte víta uznesenie Európskeho parlamentu z 5. apríla 2017. Európska rada bude o tejto záležitosti stále informovaná a podľa potreby bude tieto usmernenia v priebehu rokovaní aktualizovať. Na základe toho sa budú upravovať smernice na rokovania.

I. HLAVNÉ ZÁSADY

1. Európska rada bude naďalej vychádzať zo zásad uvedených vo vyhlásení hláv štátov alebo predsedov vlád a predsedov Európskej rady a Európskej komisie z 29. júna 2016. Opätovne zdôrazňuje svoje želanie, aby Spojené kráľovstvo bolo v budúcnosti jej blízkym partnerom. Ďalej zdôrazňuje, že akákoľvek dohoda so Spojeným kráľovstvom sa bude musieť zakladať na rovnováhe práv a povinností a bude musieť zabezpečovať rovnaké podmienky pre všetkých. Zachovanie integrity jednotného trhu vylučuje účasť založenú na sektorovom prístupe. Štát, ktorý nie je členom Únie a neplní si rovnaké povinnosti ako člen, nemôže mať rovnaké práva a požívať rovnaké výhody ako člen. V tejto súvislosti Európska rada víta, že vláda Spojeného kráľovstva uznala, že štyri slobody jednotného trhu sú nedeliteľné a že nemôže dochádzať k „vyberaniu hrozienu z koláča“. Únia si zachová nezávislosť, pokiaľ ide o jej rozhodovanie, ako aj o úlohu Súdneho dvora Európskej únie.
2. Rokovania podľa článku 50 ZEÚ sa budú viesť transparentne a v rámci jediného balíka. V súlade so zásadou, že nič nie je dohodnuté, kým nie je dohodnuté všetko, sa jednotlivé položky nebudú uzatvárať oddelene. Únia bude pristupovať k rokovaniam s jednotnými pozíciami a bude jednať so Spojeným kráľovstvom výlučne prostredníctvom kanálov stanovených v týchto usmerneniach a v smerniciach na rokovanie. S cieľom neoslabiť pozíciu Únie sa nebudú uskutočňovať žiadne samostatné rokovania medzi jednotlivými členskými štátmi a Spojeným kráľovstvom o záležitostiach týkajúcich sa vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie.
3. Hlavné zásady stanovené vyššie by sa mali vzťahovať na rokovania o riadenom vystúpení, na akékoľvek predbežné a prípravné diskusie o rámci budúcich vzťahov a na akúkoľvek formu prechodných dojednaní.

II. FÁZOVÝ PRÍSTUP K ROKOVANIAM

4. Ku dňu vystúpenia sa zmluvy prestanú vzťahovať na Spojené kráľovstvo, na jeho zámorské krajiny a územia, ktoré sú v súčasnosti pridružené k Únii, a na územia, za ktorých vonkajšie vzťahy je zodpovedné Spojené kráľovstvo. Hlavným účelom rokovaní bude zabezpečiť riadené vystúpenie Spojeného kráľovstva, aby sa znížila neistota a aby sa v čo najväčšej miere minimalizoval rušivý vplyv tejto náhlej zmeny.

Na tento účel bude cieľom prvej fázy:

- poskytnúť občanom, podnikom, zainteresovaným stranám a medzinárodným partnerom čo najviac jasnosti a právnej istoty, pokiaľ ide o bezprostredné dôsledky vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie,
- usporiadať uvoľnenie Spojeného kráľovstva z Únie a zo všetkých práv a povinností, ktoré Spojenému kráľovstvu vyplývajú zo záväzkov, ktoré prijalo ako členský štát.

Európska rada bude podrobne monitorovať pokrok a určí, či sa dosiahol dostatočný pokrok na to, aby sa mohlo prejsť v rokovaní do ďalšej fázy.

5. Aj keď dohoda o budúcom vzťahu medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom sa ako taká môže sfinalizovať a uzavrieť až vtedy, keď sa Spojené kráľovstvo stane tretou krajinou, v článku 50 ZEÚ sa vyžaduje, aby sa v spôsobe jeho vystúpenia zohľadnil rámec jeho budúcich vzťahov s Úniou. Na tento účel by sa celkové chápanie rámca budúcich vzťahov malo vymedziť počas druhej fázy rokovaní podľa článku 50 ZEÚ. Sme pripravení zapojiť sa do predbežných a prípravných rokovaní na tento účel v kontexte rokovaní podľa článku 50 ZEÚ, hneď ako Európska rada rozhodne, že sa v prvej fáze dosiahol dostatočný pokrok smerom k dosiahnutiu uspokojivej dohody o spôsobe riadeného vystúpenia.

6. V rozsahu, ktorý je nevyhnutný a z právneho hľadiska možný, môžu rokovania smerovať aj k určeniu prechodných dojednaní, ktoré sú v záujme Únie, a prípadne k vytvoreniu prepojenia s očakávaným rámcom budúcej spolupráce v závislosti od dosiahnutého pokroku. Všetky takéto prechodné dojednania sa musia jasne vymedziť, musia byť časovo obmedzené a musia podliehať účinným mechanizmom presadzovania. Ak by sa malo pristúpiť k časovo obmedzenému predĺženiu uplatňovania *acquis* Únie, museli by sa uplatňovať existujúce nástroje a štruktúry Únie v oblasti regulácie, rozpočtu, dohľadu, súdnictva a presadzovania.
7. Dvojročná lehota stanovená v článku 50 ZEÚ uplynie 29. marca 2019.

III. DOHODA O SPÔSOBE RIADENÉHO VYSTÚPENIA

8. Právo každého občana EÚ a jeho rodinných príslušníkov žiť, pracovať alebo študovať v ktoromkoľvek členskom štáte EÚ je základným aspektom Európskej únie. Spolu s ďalšími právami ustanovenými v právnych predpisoch EÚ formuje životy a možnosti miliónov ľudí. Prioritou rokovaní bude dohodnúť recipročné záruky, ktorými sa k dátumu vystúpenia usporiada postavenie a práva občanov EÚ a Spojeného kráľovstva dotknutých vystúpením Spojeného kráľovstva z Únie a ich rodín, ktoré vyplývajú z práva EÚ. Takéto záruky musia byť účinné, vykonateľné, nediskriminačné a všestranné a musia zahŕňať právo na získanie trvalého pobytu po dosiahnutí piatich rokov nepretržitého legálneho pobytu. Občania by takisto mali mať možnosť uplatňovať si práva prostredníctvom hladkých a jednoduchých administratívnych postupov.
9. Odchod Spojeného kráľovstva z Únie bude mať vplyv aj na podniky EÚ, ktoré obchodujú so Spojeným kráľovstvom a vykonávajú v ňom činnosť, ako aj na podniky Spojeného kráľovstva, ktoré obchodujú s Úniou a vykonávajú v nej činnosť. Rovnako môže mať vplyv aj na tie subjekty, ktoré na základe predpokladu pretrvávajúceho britského členstva v EÚ uzavreli zmluvy a obchodné vzťahy alebo sa zúčastňujú na programoch financovaných z EÚ. V rámci rokovaní by sa malo vyvinúť úsilie s cieľom zabrániť vzniku právneho vákua po tom, čo sa zmluvy prestanú vzťahovať na Spojené kráľovstvo, a v čo najväčšej miere riešiť neistoty.

10. Jediným finančným vyrovnaním – zahŕňajúcim otázky vyplývajúce z VFR, ako aj otázky súvisiace s Európskou investičnou bankou (EIB), Európskym rozvojovým fondom (ERF) a Európskou centrálnou bankou (ECB) – by sa malo zabezpečiť, aby si Únia aj Spojené kráľovstvo splnili povinnosti vyplývajúce z celého obdobia členstva Spojeného kráľovstva v Únii. Toto vyrovnanie by sa malo vzťahovať na všetky záväzky, ako aj na finančné záväzky vrátane podmienených záväzkov.
11. Únia systematicky podporuje cieľ zakotvený v jednotlivých častiach Veľkopieskej dohody, ktorým je mier a zmierenie, a ďalšej podpore a ochrane výdobytkov, prínosov a záväzkov mierového procesu bude naďalej prikladať najvyšší význam. Vzhľadom na jedinečné okolnosti na ostrove Írsko budú potrebné pružné a nápadité riešenia, a to aj v snahe vyhnúť sa pevnej hranici, pričom bude treba rešpektovať integritu právneho poriadku Únie. Únia by v tomto kontexte mala tiež uznať existujúce dvojstranné dohody a dojednania medzi Spojeným kráľovstvom a Írskom, ktoré sú zlučiteľné s právom EÚ.
12. Únia by sa so Spojeným kráľovstvom mala dohodnúť na dojednaniach v súvislosti s výsostnými územiaми Spojeného kráľovstva na Cypre a v tejto súvislosti uznať dvojstranné dohody a dojednania medzi Cyperskou republikou a Spojeným kráľovstvom, ktoré sú zlučiteľné s právom EÚ, najmä pokiaľ ide o zaručenie práv a záujmov občanov EÚ, ktorí majú bydlisko alebo pracujú vo výsostných územiach.
13. Po vystúpení sa na Spojené kráľovstvo už nebudú vzťahovať dohody uzavreté Úniou alebo členskými štátmi v jej mene, alebo Úniou a členskými štátmi konajúcimi spoločne. Pokiaľ ide o medzinárodné dohody, Únia bude mať naďalej také isté práva a povinnosti. V tejto súvislosti Európska rada očakáva, že Spojené kráľovstvo si bude plniť všetky svoje medzinárodné záväzky prijaté v kontexte svojho členstva v EÚ. V takých prípadoch by sa mal nadviazať so Spojeným kráľovstvom konštruktívny dialóg o možnom spoločnom prístupe vo vzťahu k dotknutým partnerským tretím krajinám, medzinárodným organizáciám a dohovorom.

14. V dohode o vystúpení by sa tiež mali upraviť prípadné otázky vyplývajúce z vystúpenia v ďalších oblastiach spolupráce vrátane justičnej spolupráce, presadzovania práva a bezpečnosti.
15. Hoci budúce umiestnenie sídiel agentúr a zariadení EÚ, ktoré sa nachádzajú v Spojenom kráľovstve, je záležitosťou, ktorú by malo urýchlene vyriešiť 27 členských štátov, malo by sa dospieť k dojednaniám uľahčujúcim ich presun.
16. Malo by sa dospieť k dojednaniám zaručujúcim právnu istotu a rovnaké zaobchádzanie v súvislosti so všetkými súdnymi konaniami týkajúcimi sa Spojeného kráľovstva alebo fyzických alebo právnických osôb v Spojenom kráľovstve, ktoré budú k dátumu vystúpenia prebiehať na Súdnom dvore Európskej únie. Súdny dvor Európskej únie by mal mať naďalej právomoc rozhodovať v týchto konaniach. Podobne by sa malo dospieť k dojednaniám pre správne konania týkajúce sa Spojeného kráľovstva alebo fyzických alebo právnických osôb v Spojenom kráľovstve, ktoré budú k dátumu vystúpenia prebiehať v Európskej komisii a v agentúrach Únie. Okrem toho by sa mali ustanoviť dojednania umožňujúce začať správne alebo súdne konania po vystúpení v súvislosti so skutočnosťami, ktoré nastali pred dátumom vystúpenia.
17. Súčasťou dohody o vystúpení by mal byť vhodný mechanizmus urovnávania sporov a presadzovania, pokiaľ ide o uplatňovanie a výklad dohody o vystúpení, ako aj náležité presné inštitucionálne dojednania umožňujúce prijať opatrenia potrebné na riešenie situácií, s ktorými sa v dohode o vystúpení nepočíta. Pritom by sa mal brať ohľad na záujem Únie účinne chrániť svoju autonómiu a právny poriadok vrátane úlohy Súdneho dvora Európskej únie.

IV. PREDBEŽNÉ A PRÍPRAVNÉ ROKOVANIA O RÁMCI PRE BUDÚCE VZŤAHY MEDZI ÚNIOU A SPOJENÝM KRÁĽOVSTVOM

18. Európska rada víta želanie Spojeného kráľovstva nadviazať po jeho odchode blízke partnerstvo medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom a stotožňuje sa s ním. Hoci vzťah medzi Úniou a nečlenským štátom nemôže ponúkať také isté výhody ako členstvo v Únii, v záujme oboch strán zostanú silné a konštruktívne väzby, ktoré by mali zahŕňať viac než len obchod.
19. Britská vláda uviedla, že sa nebude usilovať zostať členom jednotného trhu, ale chcela by s Európskou úniou realizovať ambicióznou dohodu o voľnom obchode. Európska rada je vzhľadom na záujmy Únie pripravená začať prácu smerujúcu k dohode o obchode, ktorá by sa mala sfinalizovať a uzavrieť vtedy, keď Spojené kráľovstvo už nebude členským štátom.
20. Akákoľvek dohoda o voľnom obchode by mala byť vyvážená, ambiciózna a rozsiahla. Nemôže však vyústiť do účasti na jednotnom trhu alebo jeho častiach, pretože by to ohrozilo jeho celistvosť a riadne fungovanie. Musia sa ňou zaručiť rovnaké podmienky, najmä z hľadiska hospodárskej súťaže a štátnej pomoci, a na tento účel musí obsahovať záruky proti nespravodlivým konkurenčným výhodám okrem iného prostredníctvom daňových, sociálnych, environmentálnych a regulačných opatrení a postupov.
21. Akýkoľvek budúci rámec by mal zaručiť finančnú stabilitu v Únii a rešpektovať jej regulačný a dozorný režim a normy a ich uplatňovanie.
22. EÚ je pripravená nadviazať partnerstvo aj v oblastiach, ktoré nesúvisia s obchodom, predovšetkým pokiaľ ide o boj proti terorizmu a medzinárodnej trestnej činnosti, ale aj bezpečnosť, obranu a zahraničnú politiku.

23. Budúce partnerstvo musí zahŕňať náležité mechanizmy presadzovania a urovnávania sporov, ktoré nebudú mať vplyv na autonómiu Únie, a to najmä jej rozhodovacie postupy.
24. Po tom, ako Spojené kráľovstvo vystúpi z Únie, sa žiadna dohoda medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom nebude môcť uplatňovať na územie Gibraltáru bez toho, aby sa dosiahla dohoda medzi Španielskym kráľovstvom a Spojeným kráľovstvom.

V. ZÁSADA LOJÁLNEJ SPOLUPRÁCE

25. Kým Spojené kráľovstvo nevystúpi z Únie, zostáva plnohodnotným členom Európskej únie, na ktorého sa vzťahujú všetky práva a povinnosti ustanovené v zmluvách a právnych predpisoch EÚ vrátane zásady lojálnej spolupráce.
26. Európska rada uznáva potrebu brať v medzinárodnom kontexte na vedomie osobitosti Spojeného kráľovstva ako vystupujúceho členského štátu, a to za predpokladu, že kým bude stále členom Únie, bude si plniť svoje povinnosti a zostane verné jej záujmom. Únia v tom istom duchu od Spojeného kráľovstva očakáva, že uzná potrebu 27 členských štátov stretávať sa a rokovať o záležitostiach súvisiacich so situáciou po jeho vystúpení.
27. Kým bude Spojené kráľovstvo členom, musia všetky prebiehajúce činnosti Únie pokračovať čo najhladšie za účasti 28 členov. Európska rada je naďalej odhodlaná ambiciózne presadzovať priority, ktoré si Únia stanovila. Rokovania so Spojeným kráľovstvom budú oddelené od prebiehajúcich činností Únie a nebudú brániť v ich napredovaní.

VI. PROCEDURÁLNE OPATRENIA V SÚVISLOSTI S ROKOVANIAMÍ PODĽA ČLÁNKU 50

28. Európska rada schvaľuje opatrenia ustanovené vo vyhlásení 27 hláv štátov alebo predsedov vlád z 15. decembra 2016.